

Ustalenie nr 2 – ws. proponowanych zmian w ustawie o CIT

Grupa ds. uproszczeń prawnych przy Przewodniczącym Komitecie ds. Pożytku Publicznego z zadowoleniem przyjęła propozycję Ministra Finansów (projekt UD 116 w wersji z 16 marca 2026) zmierzającą do poszerzenia katalogu zwolnienia przewidzianego w p. 4. art. 17.1. Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych na całą działalność w zakresie określonym w art. 4. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

O ile nie jest to pełna realizacja postulatu Grupy z 19 września 2024 roku, w którym zostało zawarte zrównanie sytuacji organizacji pozarządowych z podmiotami o podobnym charakterze (np. związki zawodowe, organizacje pracodawców, koła gospodyń wiejskich itd.), Grupa uznaje to za krok we właściwym kierunku. Obecny katalog zwolnień, zawarty w p. 4. art. 17.1. jest anachroniczny i nie oddaje aktualnej różnorodności pożytecznych i potrzebnych działań realizowanych przez wiele organizacji pozarządowych. Jednocześnie ze zwolnienia w p. 6c). mogą korzystać jedynie organizacje posiadające status OPP, które stanowią mniej, niż 10% całego sektora. Dlatego uwzględnienie całej sfery pożytku publicznego w katalogu zwolnień wydaje się działaniem potrzebnym i uzasadnionym.

Jednocześnie proponujemy rozważenie nieco innej konstrukcji zwolnienia dotyczącego przeznaczenia dochodu na działalność pożytku publicznego w organizacjach pozarządowych, niż w wersji aktualnie proponowanej przez Ministra Finansów.

Zdaniem Grupy zasadne jest położenie nacisku na faktyczną działalność (z zakresu pożytku publicznego) realizowaną przez podmioty mogące potencjalnie korzystać ze zwolnienia, a nie literalne zapisy statutowe. Zgodnie z proponowaną przez Ministra Finansów konstrukcją (będącą powieleniem aktualnego przepisu w tym fragmencie) jednym z kryteriów kwalifikujących do zwolnienia jest zapis statutu podmiotu, który będzie odzwierciedlał sfery pożytku publicznego z art. 4. UoDzPPioW. Zwracamy jednak uwagę, że dotychczasowa praktyka organów skarbowych, nakazuje definiować cele statutowe organizacji w identycznym brzmieniu, jak w katalogu działalności zwolnionej zawartym w przepisie (tj. p. 4. art. 17.1.). Nie są dopuszczalne synonimy czy nawet uściślenia (np. *wspieranie rozwoju teatru*, dla celów podatkowych niekończąc zostanie uznane za *działalność kulturalną*, choć z punktu widzenia

celowościowego wydaje się, że powinno tak być). Takie ścisłe rozumienie zwolnienia z p. 4. art. 17.1. potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych (por. np. wyrok NSA z 7 lutego 2024 II FSK 632/21, wyrok NSA z 12 października 2022 II FSK 145/20 lub wyrok NSA z 24 września 2003 roku III SA 3422/01). Odnosi się ono co prawda do aktualnego brzmienia przepisu, jednakże we właściwym dla omawianego problemu fragmencie pozostałby on niezmienny (*dochody podatników, (...) których celem statutowym jest...*), dlatego należy sądzić, że wykładania w tej sprawie byłaby analogiczna.

Wydaje się, że kluczowe z punktu widzenia ew. klasyfikacji wydatku do zwolnienia podatkowego powinno być faktyczne przeznaczenie dochodu na działania mieszczące się w szeroko rozumianej działalności pożytku publicznego, o której mowa w art. 4. UoDzPPioW, a nie precyzyjność zapisów statutowych organizacji. Koncentrowanie się na literalnych zapisach statutu może w sposób nieuprawniony zmuszać organizacje do redefiniowania bogactwa realizowanych przez nie celów (co ważne tych, co mieszczą się cały czas w sferze pożytku publicznego) i literalnego 'przepisywania' zestawu z art. 4. UoDzPPioW.

Jednocześnie, aby uniknąć ryzyka nadużywania tego zwolnienia przez podmioty nie będące organizacjami pozarządowymi, a jednocześnie nie mieszczące się w katalogu podmiotów wymienionych w ust. 1.c. art. 17.1. (tj. do których nie mają zastosowania zwolnienia z p. 4.) proponujemy wyodrębnienie nowego punktu 39b) w art. 17.1., który odnosiłby się wyłącznie do organizacji pozarządowych, przy jednoczesnym pozostawieniu p. 4. w aktualnym brzmieniu. Proponowane brzmienie nowego punktu 39b):

(Wolne od podatku są) dochody organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w części przeznaczonej na działalność pożytku publicznego, o której mowa w tej ustawie.